

УДК 47 (07)

Т. Савчин

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЯК РІЗНОВИД ПУБЛІЧНОГО МОВЛЕННЯ. ТИПИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

Оскільки презентація є предметом вивчення ділової риторики і розглядається нею як різновид публічного монологічного мовлення, то у вітчизняних наукових джерелах дане поняття за значенням ототожнюється з публічним виступом, публічною промовою і доповіддю. Але проведений нами аналіз словникових статей не підтверджує подібне припущення. Дійсно презентація характеризується ознаками, спільними для усіх трьох попередньо наведених понять, але найближчою за значенням до неї є доповідь, яка трактується як «прилюдне повідомлення на певну тему».

Іншомовні словники подають перелік подібних значень слова «презентація» серед яких варто виділити такі: 1) акт представлення чого-небудь; 2) виступ, під час якого представляють щось публіці; 3) спосіб представлення будь-якого продукту, речі, наукової праці, ідей та ін.

В автентичних джерелах і науково-методичній літературі презентація трактується як процес спілкування (комунікації), при якому повідомлення передається від однієї людини (чи групи) до іншої. Тому, узагальнюючи все вищевикладене, нами пропонується таке робоче визначення: презентація - це жанр публічного виступу і вид комунікативної діяльності, який спрямований на передачу групі осіб різного роду інформації.

Типи презентацій (на основі різних досліджень) – Л.Арредондо стверджує, що є два типи – інформативна і рекламна. Локкер виділяє три типи презентацій – інформативна, спонукальна і презентація-вираження доброї волі. С.Обер, окрім трьох вказаних типів презентацій, поділяє інформативні презентації на звітні і навчальні. О.Попова, Л.Введенська і Л.Павлова пропонують розглядати презентації відповідно до розміру аудиторії і виділяють зовнішні і внутрішні, які в свою чергу поділяються на вертикальні і горизонтальні, низхідні і висхідні. Г.Павловська і Л.Кузьміна також виділяють два типи даної презентації – привітальну/прощальну і вступну/заклучну. Р.Ботавіна розглядає публічні виступи на предмет презентації і виділяє наступні види – презентація громадської організації; презентація товару; презентація проекту; презентація обсягу і змісту виконаних робіт (звіт); презентація плану майбутніх робіт.

Аналіз науково-методичної літератури з даної проблеми свідчить, що науковці класифікують презентації відповідно до різних чинників. Їхній перелік ми поклали в основу згрупування презентацій таким чином: 1.Належність учасників комунікативного акту до певного культурного соціуму. 2.Аудиторія, для якої проводиться презентація. 3.Кількість презентаторів і масштаб дії. 3.Спосіб подачі матеріалу. 5.Мета презентації. 6.Предмет презентації. 7.Форма передачі інформації. 8. Стиль спілкування.

Відповідно до поставленої мети виділяються такі основні типи презентацій: Інформативна презентація. Спонукальна презентація. Презентація-вираження доброї волі тощо.

Презентація є важливим сучасним засобом обміну і поширення ділової інформації. Майстерно проведена презентація – це запорука позитивної, успішної майбутньої співпраці.